

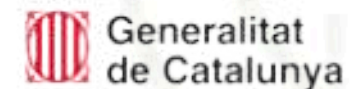
Esport i Turisme al Pirineu

Noves governances cap a un futur compartit

Gerard Costa
gerard@anigami.cat

Puigcerdà, 24 Octubre 2024

amb el suport:

impulsem

l'esport al Pirineu

amb el suport:

Emprenedor i guia de territori
30 anys al sector de l'esport i el turisme al Collsacabra / Osona
Dels esports d'aventura a l'Ecoturisme, del fer a l'estar
Compromís amb el territori - 7% - Santuaris Naturals
Desenvolupament Bioregional Regeneratiu

Mediació en conflictes públics i dinamització comunitària
Disseny regeneratiu
Ús públic i mobilitat sostenible
Sostenibilitat ambiental
Significats i valors espirituals de la natura
Economia social i solidària

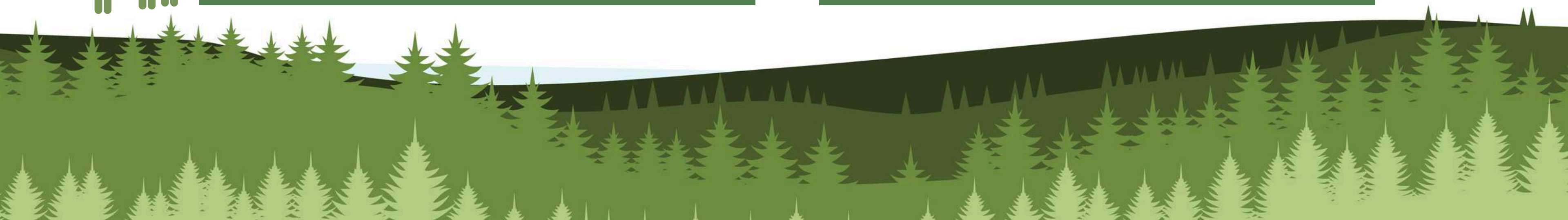
De territori agroramader a esportiu-turístic

Microeconomies
Comunitats
Masies i pobles
Boscós i prats parturats
Cultura local arrelada
PIB agrícola
Territori resilient

Macroinversions
Grans empreses i institucions
Xalets i urbanitzacions
Augment de la massa forestal
Llits freds i gentrificació
PIB Serveis
Territori depenent

Canvis

ara

Emergència climàtica

Les estacions d'esquí catalanes ja no poden viure (només) de la neu

L'escalfament global obliga les pistes a desestacionalitzar i diversificar l'oferta per no dependre exclusivament d'una temporada cada vegada més curta i costosa

[Leer en castellano](#)

Imatge de l'estació d'esquí de la Molina (Cerdanya) DAVID BORRAT

impulsem
l'esport al Pirineu

El canvi climàtic als Pirineus: impactes, vulnerabilitat i adaptació

Bases de coneixement per a la futura

Estratègia d'Adaptació al Canvi Climàtic als Pirineus

RECOMANACIONS:

- Mantenir i desenvolupar les activitats agrícoles, pastorals i silvícoles
- Limitar la fragmentació dels hàbitats
- Promoure fòrums participatius
- Potenciar un turisme ecològic amb el mínim impacte
- Desenvolupar programes educatius a nivell local
- Readaptar els models de desenvolupament turístic
- Descentralitzar i diversificar l'oferta turística
- Limitar l'abandonament del sector agroramader
- Desenvolupar grups de treball multidisciplinaris
- Definir mesures d'intervenció per oferir suport als agricultors
- altres

Què està passant?

DEFENSA AMBIENTAL · 23.12.2020

Una sentència del TSJC, dóna la raó a Ipcena-EdC, i anul·la el projecte d'un telecadira que es volia construir afectant el Parc Nacional d'Aigües Tortes

La sentència també paralitza l'interès de Baqueira d'abocar les aigües residuals, al riu Bonaigua, espai de la Xarxa Natura com la zona perifèrica del parc nacional, que de no haver-se impugnat per Ipcena-EdC hagués provocat precedents en la resta de zones perifèriques del parc d'Aigüestortes. El projecte de Baqueira havia tingut el suport del Departament de Territori i l'Ajuntament del l'Àlt Àneu.

CALENDARI 2024

PROJECTE OLIVERARS

LA JUSTÍCIA FRENA EL NOU TELECADIRA DE BAQUEIRA que el Govern va avalar malgrat el seu impacte considerable en el paisatge.

Què està passant?

HABITATGE

Alt Àneu suspèn durant un any un pla per construir 380 pisos a Sorpe

Està previst reformular el projecte original, que reduiria fins als 130 el nombre d'habitatges previstos

TOMÀS GARCIA ESPOT

Sorpe | 30 de març de 2023 a les 11:41

Imatge d'una promoció turística que s'està construint prop de Baqueira | M. Lluvich / ACN

2023 L'Ajuntament d'Alt Àneu suspèn a Baqueira Beret la llicència per la construcció de 380 habitatges de segona residència a Sorpe, que amb 43 habitants, experimentaria un creixement del 750%.

2024. Ipcena-EdC denuncia el nou Pla Urbanístic que permet a Baqueira Beret construir 154 apartaments turístics al poble de Sorpe que passaria dels 17.000 m² actuals a 76.322 m².

Què està passant?

impulsem
l'esport al Pirineu

Volem lluitar pels drets de la gent pirinenca, i el primer eix que tractarem és l'habitatge, ja que el turisme massiu està afectant greument a les famílies ”

Pirineu Viu

- SOS Pirineus (Plataforma per la defensa dels pirineus)
- Pirineu Viu (30 entitats de l'Alt Urgell, Alt Pirineu i Aran, Andorra, Solsonès, Berguedà i Ripollès)
- Plataforma Salvem Coll de Pal (davant l'ampliació de La Molina fins al berguedà)
- Plataforma Salvem Éller (davant del nou POUM de Bellver que preveu una ampliació de
- Plataforma Salvem Salau
- Moltes altres...

Què està passant?

PALLARS SOBIRÀ

viure als **pirineus**

RAMADERIA

Una setantena de ramaders es manifesten al Pallars per reclamar una "millor gestió" dels ossos al Pirineu

La protesta es deu a la presència "inusual" de plantígrads a pocs metres dels pobles

Els ramaders han anat fins a la seu del Parc Natural de l'Alt Pirineu, a Llavorsí, on han llegit un manifest / Marta Lluovich

impulsem
l'esport al Pirineu

SOCIETAT

viure als **pirineus**

PROTESTES

Pirineu Viu convoca una "manifestació de país" per un habitatge digne al Pirineu per al 6 de desembre

La manifestació tindrà lloc a la Seu d'Urgell el divendres del pont de la Puríssima i està convocada per una 30 de col·lectius pirinencs.

Pirineu Viu ha convocat la manifestació "per un habitatge digne al Pirineu", des del mirador de la Creu de Guils / Albert L. Cob

Què podem fer des de l'esport i el turisme?

Quina és la oportunitat que emergeix?

Quins canvis ens demana el territori?

On estem encallats?

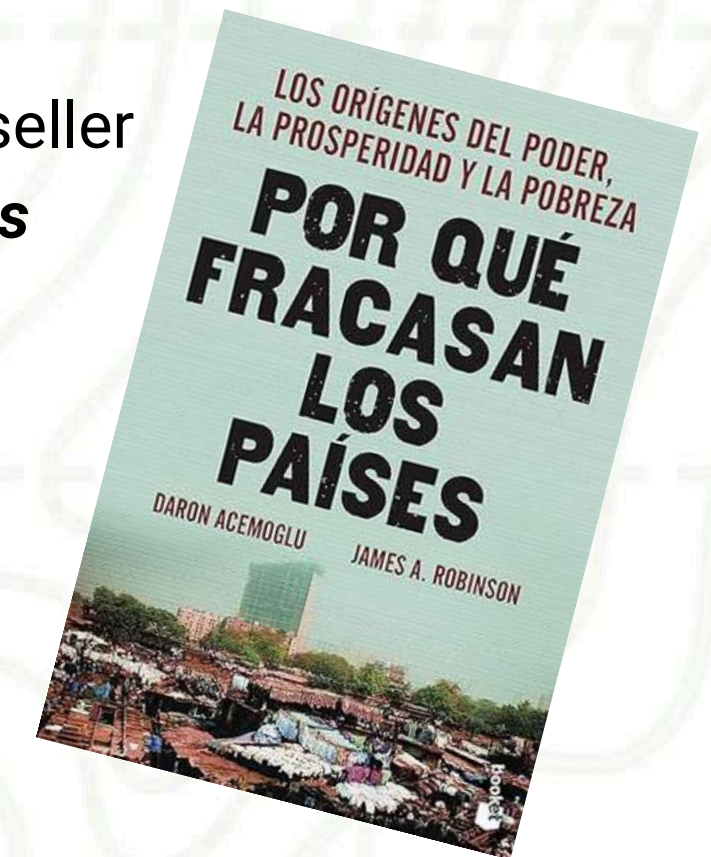

Premi Nobel d'Economia

impulsem
l'esport al Pirineu

Autors del Bestseller
Why nations fails

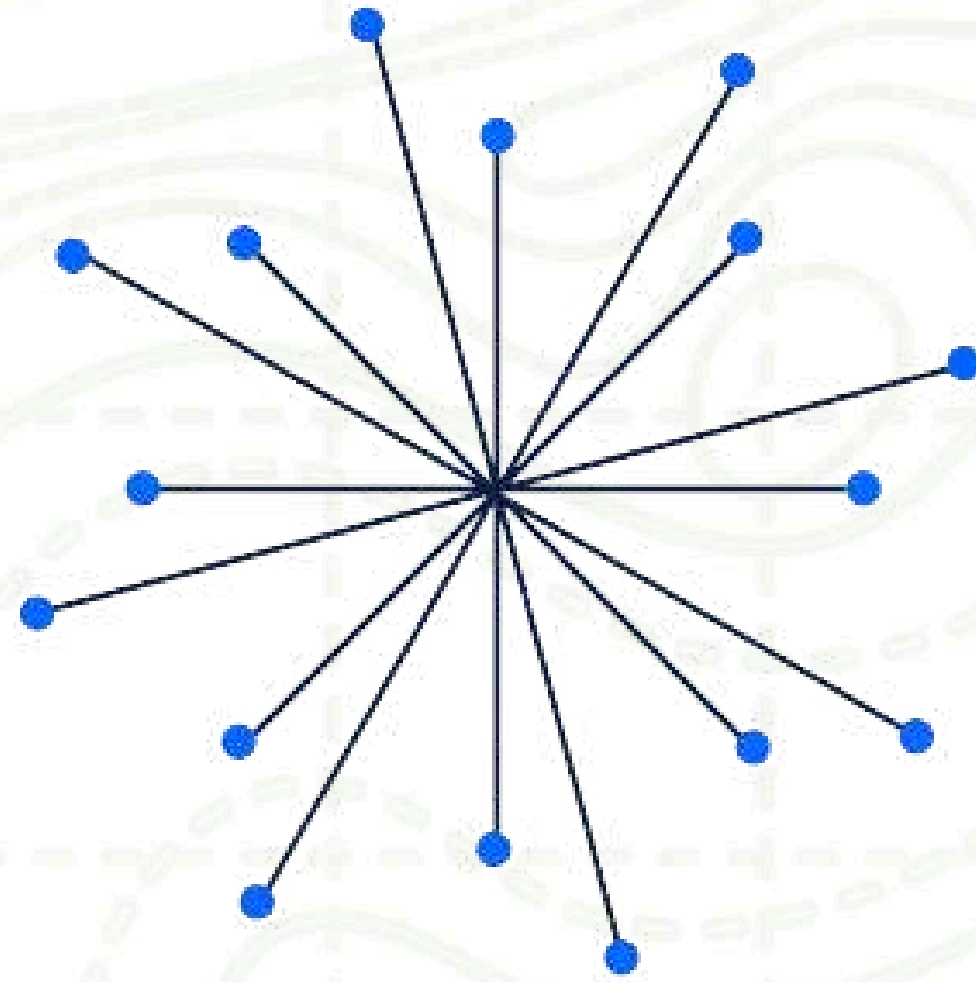
La Reial Acadèmia de les Ciències de Suècia va atorgar el premi Nobel d'economia a Daron Acemoglu, Simon Johnson i James A. Robinson per la seva recerca sobre **"com es formen les institucions i com afecten la prosperitat"**.

Diu:

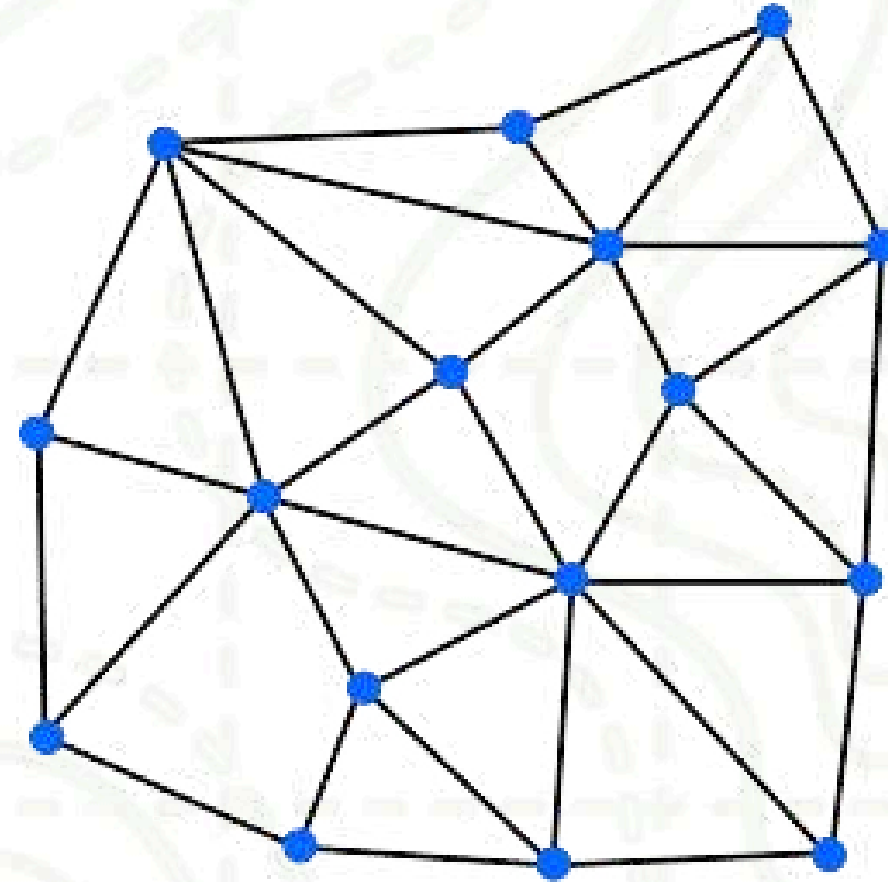
"La qualitat de les institucions, tant polítiques com econòmiques, determina l'èxit o el fracàs de les nacions"

"Aquelles que son capaces d'afavorir la majoria, les inclusives, prosperen, aquelles que concentren el poder, la riquesa i la presa de decisions en poques mans, les extractives, condemnen les nacions al fracàs"

Canvi de mirada: de l'EGO a l'ECO

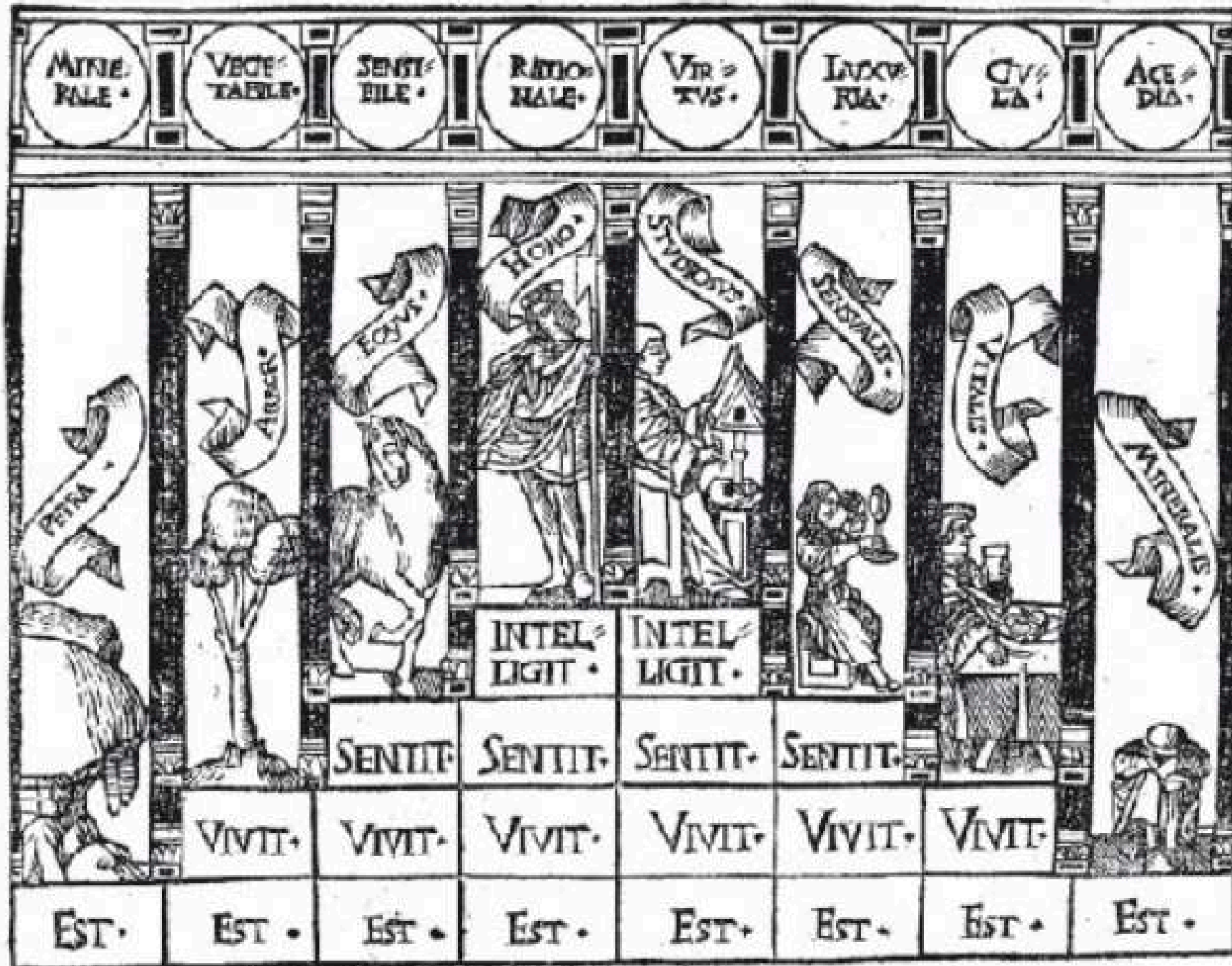

Centralitzat
Egosistema

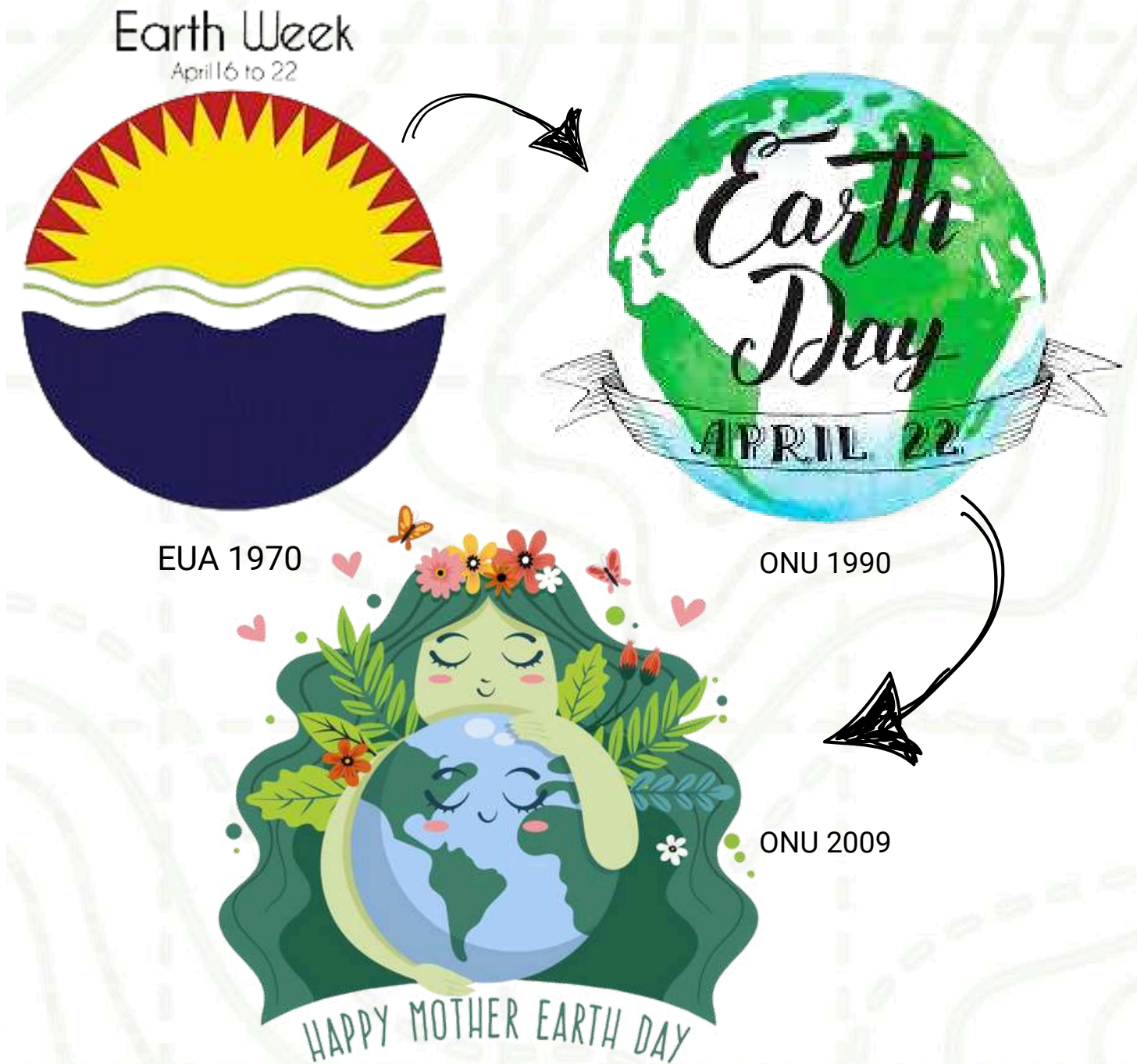

Distribuït
Ecosistema

Canvi de mirada, exemple

Il·lustració al "Liber de Sapiente" (llibre de la saviesa) de Charles Bovelles, publicat el 1509.

Resolució A/RES/63/278 de l'Assambla General de l'ONU recolzada per més de 50 estats d'arreu del mon

Evolució de conceptes

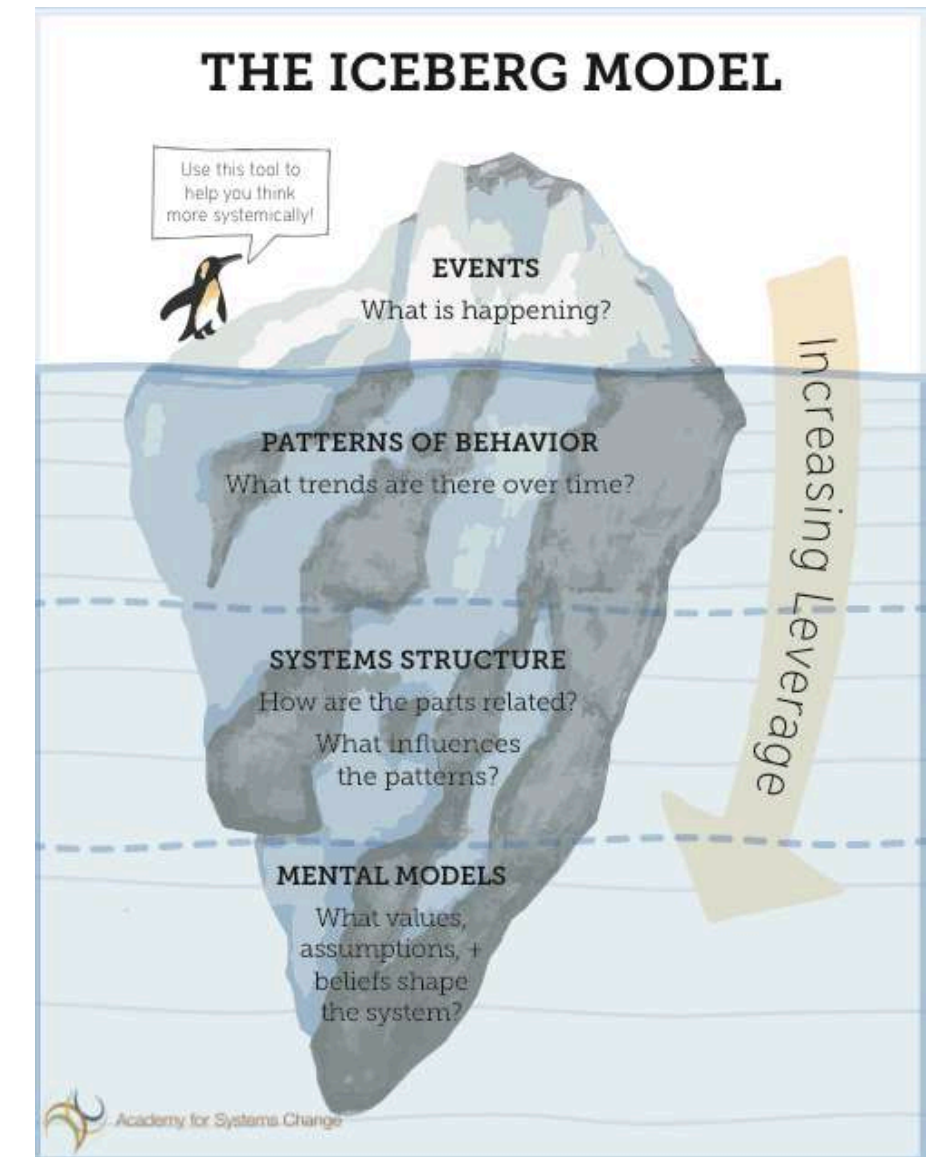
De *recursos naturals* a ...

De *capacitat de càrrega* a ....

De *destinació* a ....

De *gent de camp* a ....

De *la natura és de totes* a ....

El Pirineu No protegit

PALLARS SOBIRÀ

viure als **pirineus**

RAMADERIA

Una setantena de ramaders es manifesten al Pallars per reclamar una "millor gestió" dels ossos al Pirineu

La protesta es deu a la presència "inusual" de plantígrads a pocs metres dels pobles

Els ramaders han anat fins a la seu del Parc Natural de l'Alt Pirineu, a Llavorsí, on han llegit un manifest / Marta Lluovich

SOCIETAT

viure als **pirineus**

PROTESTES

Pirineu Viu convoca una "manifestació de país" per un habitatge digne al Pirineu per al 6 de desembre

La manifestació tindrà lloc a la Seu d'Urgell el divendres del pont de la Puríssima i està convocada per una 30 de col·lectius pirinencs.

Pirineu Viu ha convocat la manifestació "per un habitatge digne al Pirineu", des del mirador de la Creu de Guils / Albert L. Cob

A scenic landscape of a mountain valley. In the foreground, there is a field of tall, golden grass. In the middle ground, a small, rustic stone house with a dark roof sits on a grassy slope. The background features rugged, layered mountain peaks, some with patches of snow, under a blue sky with light, wispy clouds. The overall scene is bright and clear.

Hi ha alguna forma de cohabitar el territori afavorint la vida, generant valor a Tota la comunitat i que es pugui sostenir en el temps??

Model Regeneratiu

- **Regeneració ecològica**

- Restauració activa dels ecosistemes, agricultura i ramaderia regenerativa.

- **Desenvolupament socioeconòmic local**

- Economia circular i resilient, promoció del turisme regeneratiu

- **Cultura, identitat i governança local**

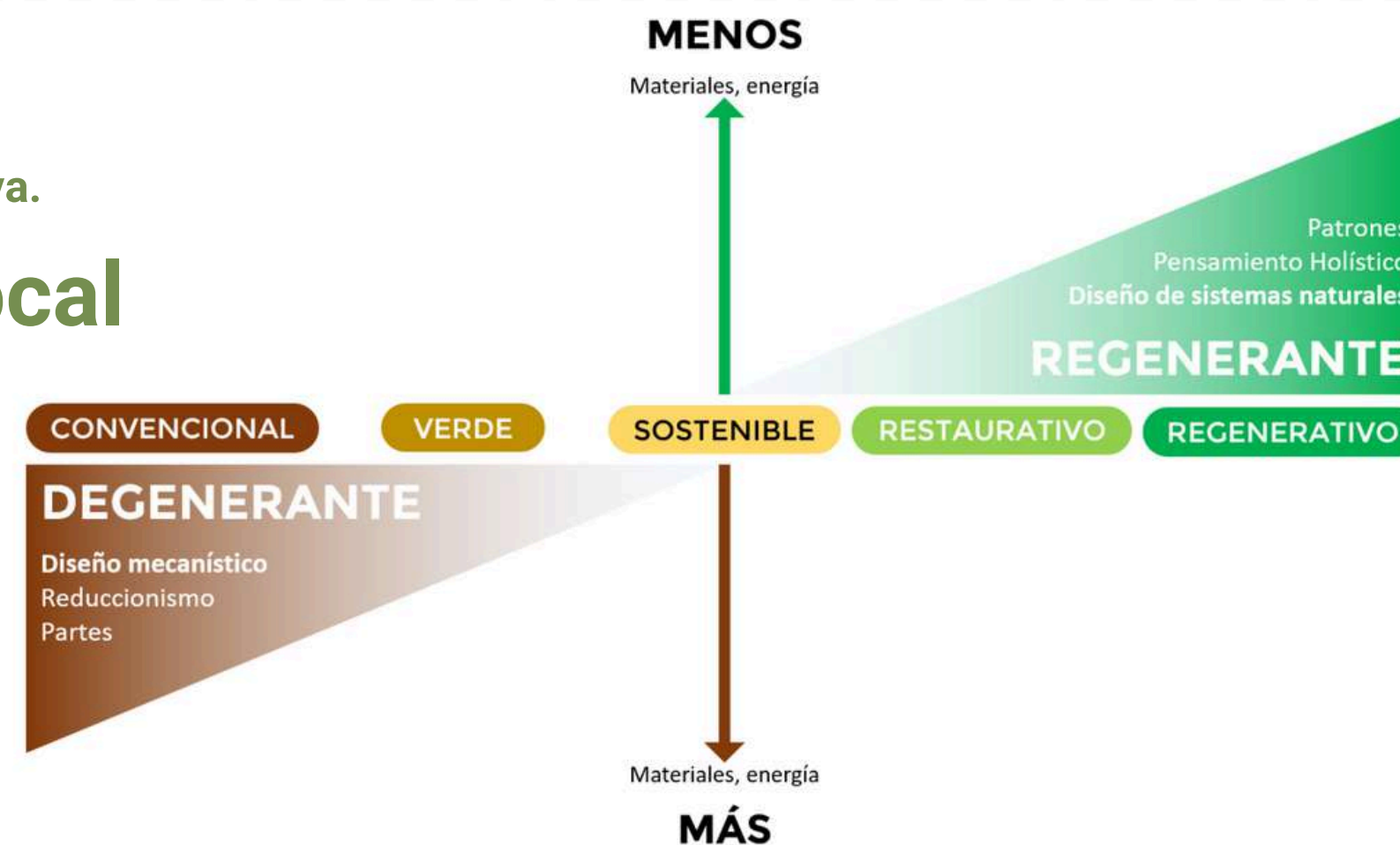
- Revalorització de la cultura pirinenca i participació comunitària

- **Resiliència climàtica i energètica**

- Transició energètica i infraestructures sostenibles

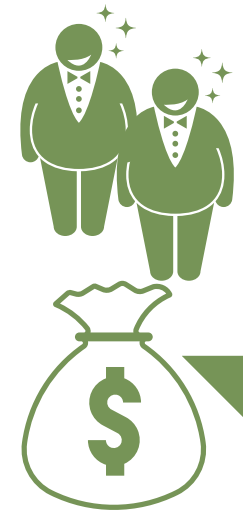
- **Educació i innovació per a la regeneració**

- Educació ambiental i capacitació d'equips de govern. Laboratori de solucions rurals

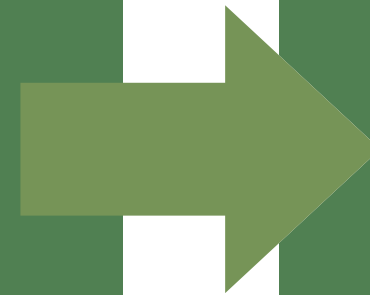

Traducido por Cristian Estrada, de Jeremy Williams, Earthbound

Inspirant-nos en els patrons de la natura

Lideratge de la producció
Èlits polítiques i econòmiques
Polítiques *top down*
Privatització
Relacions parasitàries
Mite del progrés
Centralització

Lideratge de la vida
Comunitats, bioregions
Polítiques *bottom up*
Comunalisme
Relacions mutualistes
Mite de la sostenibilitat
Distribució

La química de les relacions

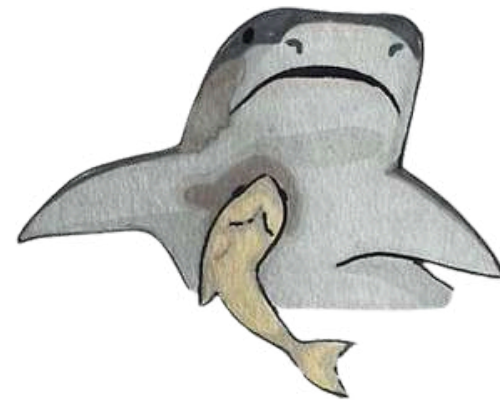
PARASITISME

Una espècie
s'aprofita de
l'altre
negativament

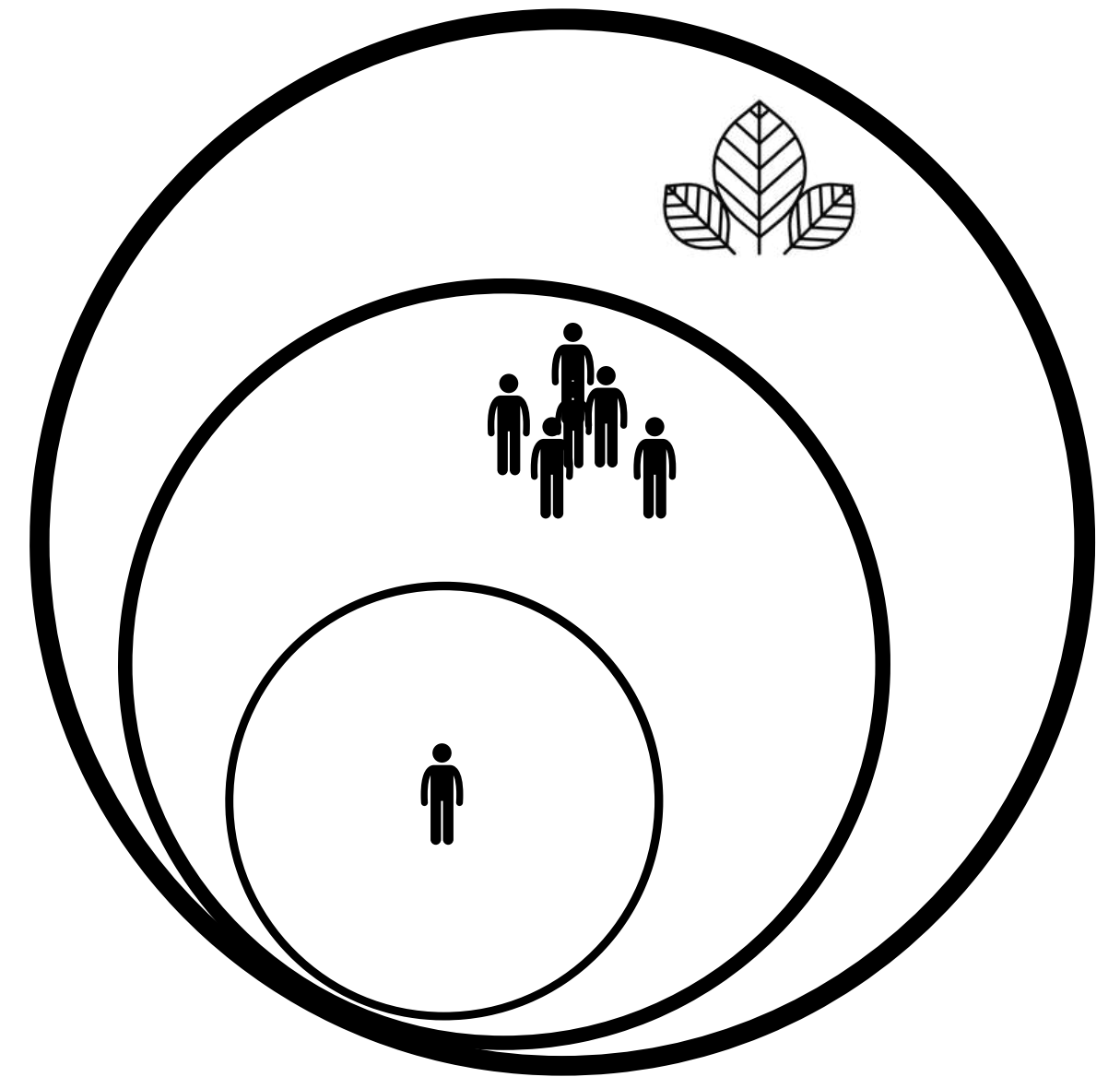
COMENSALISME

Una espècie
s'aprofita de
l'altre
positivament

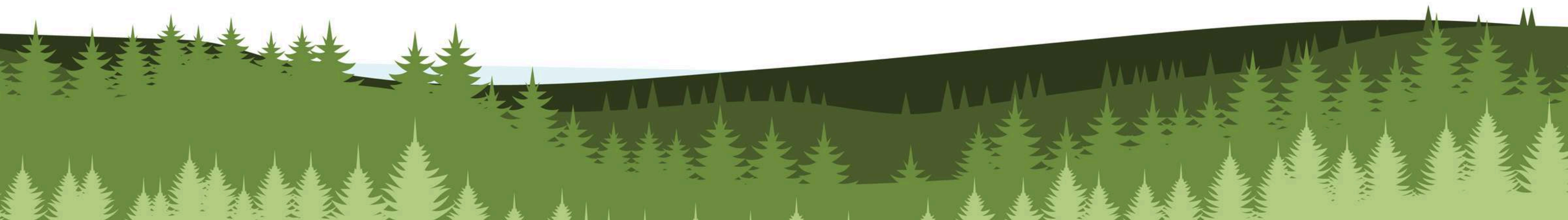
MUTUALISME

Ambdues
espècies es
beneficien de la
interacció

Exemples inspiradors

- **Salut comunitària:**
  - Healthy Parks Healthy People + Taula Salut i Natura + One health
- **Turisme de qualitat versus quantitat:**
  - PN Tayrona + Cerdanya Ecoresort
- **Participació activa de tota la comunitat**
  - Parlament Sami + Kerretania
- **Esport en col·laboració amb la natura i la biodiversitat**
  - Plogguing + Muntanyes vives
- **La natura com a subjecte**
  - Drets de la natura + Santuaris Naturals

Salut comunitària

impulsem
l'esport al Pirineu

Healthy Parks
HEALTHY PEOPLE
F I N L A N D

PARKS & WILDLIFE FINLAND

Health and Wellbeing 2025 programme

Salut comunitària

impulsem
l'esport al Pirineu

SEGONA TROBADA TAULA SALUT I NATURA

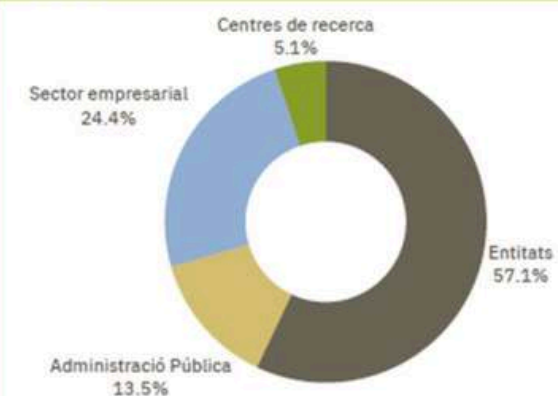
DATA:
Dimecres,
25 de setembre de 2024

HORARI: 9:30 a 17:00h

UBICACIÓ:
Auditori Jaume Casademont
del Parc de Recerca i Innovació
de la Universitat de Girona

2. La Taula Salut i Natura en xifres

 156 organitzacions adherides

 213 persones adherides

 10 accions adherides

 4 butlletins enviats

 295 persones inscrites al butlletí

 39 persones inscrites a la llista de distribució

Consulta [aquí](#) la llista completa de signants de la Taula de Salut i Natura

 17 notícies publicades a la web

 3986 visites a la web

Desembre 2023

www.taulasalutinatura.cat

Amb el suport de: Generalitat de Catalunya

"La natura ens aporta valors insubstituïbles per a la salut i benestar integrals, en les tres dimensions constitutives de l'ésser humà: **salut física, psicològica i espiritual**".

(Declaració sobre la interdependència entre salut i natura a Catalunya, 2019)

ONE HEALTH

[Códigos y Manuales](#) | [Publicaciones](#) | [Portal Documental](#) | [Portal de Formación](#) | [Librería](#) | [EN](#) [FR](#) [ES](#)

Organización Mundial
de Sanidad Animal
Fundada como OIE

[Enfermedades Animales](#)

[Viruela del mono](#)

[Peste porcina africana](#)

[COVID-19](#)

[BUSCAR](#)

[QUIÉNES SOMOS](#) ▾

[QUÉ HACEMOS](#) ▾

[QUÉ OFRECEMOS](#) ▾

[MEDIOS](#) ▾

[WAHIS](#) ↗

[Inicio](#) » [Qué Hacemos](#) » [Iniciativas Mundiales](#) » [Una sola salud](#)

Una sola salud

El concepto de “Una sola salud” resumía una idea que se conocía desde hacía más de un siglo; que la salud humana y la salud animal son interdependientes y están ligadas a la salud de los ecosistemas en los que existen. Lo concebimos e implementamos como un enfoque global colaborativo para comprender los riesgos para la salud humana y animal y la salud del ecosistema en su conjunto.

Turisme de qualitat versus quantitat

impulsem
l'esport al Pirineu

La Gran Noticia

Miembros de la Sociedad Interamericana de Prensa (SIP)

Cuatro pueblos indígenas lideraron el primer cierre del Parque Tayrona este año

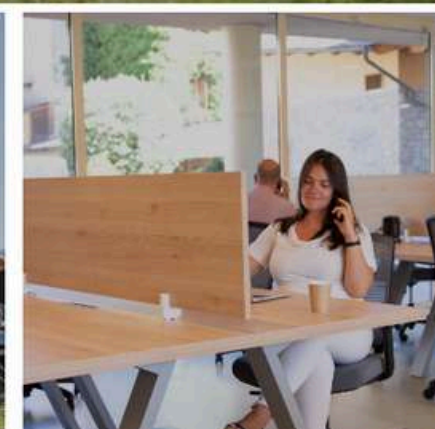
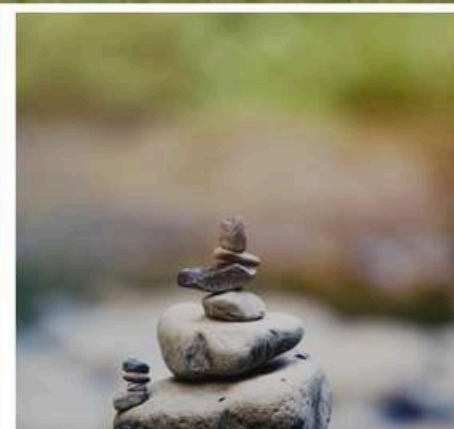
17 febrero, 2023

Los tayrona eran una de las principales etnias que habitaba la Sierra Nevada de Santa Marta cuando llegaron al Nuevo Mundo las primeras carabelas españolas. La vida de sus descendientes, los koguis, no ha variado mucho desde entonces

Turisme de qualitat versus quantitat

impulsem
l'esport al Pirineu

Turisme de qualitat versus quantitat

impulsem
l'esport al Pirineu

[El Projecte](#)

[Causes](#)

[Voluntariat](#)

[Compensar petjada](#)

[Blog](#)

Cuida allò que estimes

Busquem persones amb qui compartir valors i estima per la terra

[VEURE CAUSES](#)

[VOLUNTARIAT](#)

Participació activa de tota la comunitat

impulsem
l'esport al Pirineu

ABC THE DRUM

**NORWAY'S
INDIGENOUS
VOICE**

SAMI PARLIAMENT

Participació activa de tota la comunitat

impulsem
l'esport al Pirineu

EL TURISME REGENERATIU COM A FORÇA DE CANVI

10 DE NOVEMBRE
11H A 14H, PALAU DE CONGRESSOS D'ALP

KERRETÀNIA

REGENERANT LA VALL DEL SOL

Inscripcions a www.kerretania.cat

Jornades Internacionals sobre
Desenvolupament Regeneratiu a la Cerdanya.

Esport en col·laboració amb la natura i la biodiversitat

impulsem
l'esport al Pirineu

Esport en col·laboració amb la natura i la biodiversitat

impulsem
l'esport al Pirineu

16 MARÇ '24

60 KM 36 KM
CIRCUIT LLARG CIRCUIT CURT

PER EQUIPS
plogging

També la podeu fer caminant!

**LA CURSA
SOSTENIBLE I
SOLIDÀRIA
AMB LA NATURA**

#UCM24

@UCMarathon

OSONA
CIRCULAR

www.ultracleanmarathon.cat

Muntanyes Vives

ESTATGES HÀBITATS ESPÈCIES ACTIVITATS RECURSOS

GAUDEIX AMB RESPECTE PER CONSERVAR LES MUNTANYES VIVES

Aquesta web és un banc de recursos obert i dinàmic per conscienciar sobre la necessitat de gaudir de la natura d'una manera responsable i proporcionar eines per fer-ho possible

3.000m

PAISATGES
VIUS

Conservem la natura
amb la gent del territori

2.500m

ESTATGE: ALPÍ

A la part culminant de les muntanyes, per sobre dels 2.500 metres d'altitud, hi predominen els roquissars i els prats. Els hiverns són extremadament freds i les espècies que hi viuen estan totalment adaptades a les baixes temperatures i a la neu.

HÀBITATS: PRATS ALPINS · CONGESTES I GLACERES · TARTERES I ROQUISSARS · LLACS D'ALTA MUNTANYA · TORRENTS · MOLLERES

ESPÈCIES: PERDIU BLANCA · FLORA ALPINA · PAPALLONES AMENAÇADES · AMFIBIS · FLORA DE MOLLERA

AMPLIAR

KILIAN
JORNET
FOUNDATION

ESTATGE: SUBALPÍ

L'estatge subalpí és el límit natural del bosc i arriba fins allà on els arbres poden sobreviure. És una zona de transició entre els boscos montans i els prats alpins formada principalment per boscos de coníferes (pi negre i pi roig), tot i que també s'hi poden trobar fagedes, avetoses o bedollars i altres tipus d'hàbitats com matollars i prats.

La natura com a subjecte

impulsem
l'esport al Pirineu

JORNADA PELS **DRETS DE LA NATURA** I LA **CUSTÒDIA TERRITORIAL**

DEFENSA DEL TERRITORI
LITÍGI ESTRATÈGIC
DRETS HUMANS
ORGANITZACIÓ COMUNITÀRIA
EMPRIUS RURALS
COMUNALS
DEFENSA AMBIENTAL

20 D'ABRIL DE 2024
DE 9H30 A 18H
A LA CATE
DE FIGUERES

Ecuador 2008

Ulurú 2017

Mar menor 2020

Balenes 2024

resilience
earth

La natura com a subjecte

impulsem
l'esport al Pirineu

WELCOME TO LA FORADADA

WHEN ENTERING A SANCTUARY

BECOME INVISIBLE

NATURAL SANCTUARIES OF COLLSACABRA

BENVINGUTS AL MORRO DE L'ABELLA

QUAN ENTRIS A UN SANTUARI
**FES-TE
INVISIBLE**

Aquí trobaràs Silenci...
(No el trenquis si et plau, simplement respecta'l)

Aquí pots contemplar la puresa i humilitat de la naturalesa...
(No cridis l'atenció, no embrutis ni destrueixis res si et plau, ens agrada tal com és)

Aquí sentiràs la pau i serenitat de la natura...
(Calm a teu interior, camina lentament, respecta als altres...)

Estigues molt atent dels perills, ets responsable de tu mateix
(Amb falçades no s'hi juga, no s'apropa a la cinglera ni zones riscos inecessàries)

Hi ha coses especials que sols pots fer en llocs com aquest, oblidat del mòbil...
(Si hi ha altres persones esperant visitar l'espai, sigues responsable i comparteix-lo)

Consells per gaudir d'una
Gran Experiència Natural:

- Mantingues profundament
- Observa els animals
- Camina i corre a peu
- Mantingues el silenci
- Alguns punts no es fan fotos
- Comparteix amb els companys

Actituds poc elegants:

- Fer fotos amb flash
- Fer fotos a distàncies molt properes
- Correr a gressac
- Mantingues animals a punt
- Correr sense precaució

Comporta't com ho faries en un Santuari

evita etiquetar l'indret a les xarxes

Serà el nostre secret

Fes que al marxar no es noti que has estat aquí, i seràs benvingut sempre!
Gràcies!

SANTUARIS NATURALS DEL COLLSACABRA

Espais naturals molt estimats per la població local

Dret a una natura sana

impulsem
l'esport al Pirineu

ONU
programa para el
medio ambiente

Sobre nosotros ▼

Regiones ▼

Explora los temas ▼

Ciencia y datos

[Página principal](#) / [Noticias y reportajes](#) / [reportajes](#)

28 JUL 2022 | REPORTAJE | ENVIRONMENTAL LAW AND GOVERNANCE

Decisión histórica: la ONU declara que el medio ambiente saludable es un derecho humano

CONCLUSIONS

- 1) Trascendir el model extractiu i insostenible**, cap a models regeneratius i sostenibles.
- 2) Centralitzar la governança al territori**, implicant comunitats, empresaris, federacions esportives, agents turístics, entitats ambientals i administracions.
- 2) Capacitació de polítics i tècnics** en habilitats relacionades amb la participació i l'escolta.
- 3) Promoure l'economia circular i regenerativa**, que posi en valor el territori i la gent que l'habita.
- 4) Impulsar projectes pilot d'esport i turisme**, capaços de regenerar els ecosistemes que visiten aportant valor a les comunitats residents.
- 5) Implicar les comunitats locals** com a agents clau en la transformació del territori

CRIDA A L'ACCIÓ

impulsem
l'esport al Pirineu

Als representants polítics, els encoratjo a crear i facilitar espais per a la participació comunitària real en la presa de decisions.

Als tècnics, els convido a integrar pràctiques regeneratives en els seus projectes d'esport i turisme i a capacitar-se en nous models de dinamització comunitària.

Als empresaris i agents turístics, us animo a invertir en un turisme de qualitat que respecti la cultura i l'entorn natural, i a promoure iniciatives que afavoreixin l'economia circular local.

A la gent del Pirineu, us encotarjo encara més a ser els ambaixadors del territori dels vostres ancestres i a treballar conjuntamnt per garantir-lo a les futures generacions.

**Si treballem junts, podem fer del Pirineu un espai on turisme,
esport, natura i comunitat siguin un mateix organisme viu,
regeneratiu i sostenible.**

Moltes gràcies!

impulsem

l'esport al Pirineu

gerard@anigami.cat

amb el suport:

